

Átfogó értékelés

Hajdúnánás Városi Önkormányzat

2015. évi

gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Hajdúnánás Városi Önkormányzat 2015. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelés

Hajdúnánás Városi Önkormányzat 2015. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelés a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján, a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet 10. számú mellékletében foglalt tartalmi követelményeknek megfelelően készült.

Az átfogó értékelés kiterjed a település demográfiai mutatóira, a gyermekek élethelyzetének, családjuk szociális, illetve jóléti státuszának elemzésére.

1. Hajdúnánás Város demográfiai mutatói

Hajdúnánás város lakosainak száma 17387 fő volt 2015-ben, ebből 8549 férfi, 8838 fő nő, mely minimális mértékben alacsonyabb az előző évi adatoknál.

A 0-18 éves gyermekek száma 3207 fő, vagyis a lakosság 18 %-a kiskorú, mely minimális (-10 fő) csökkenést mutat a 2014. évi adatokhoz képest.

A városban 2912 fő a 65 éven felüliek száma, az aktív korúak pedig e két korcsoport között 11268 főként mutathatók ki, amely a tavalyi évi adatokhoz képest kisebb számban növekedett.

A tavalyi évről elmondható, hogy 153 gyermek született, ami a korábbi évek adataihoz viszonyítva kisebb számú csökkenést mutat.

2. Pénzbeli és természetbeni ellátások biztosítása Hajdúnánáson

A Gyvt. 14. § (1) bekezdésében foglalt meghatározás szerint a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét biztosítják a pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI törvényben meghatározott hatósági intézkedések.

A pénzbeli és természetbeni ellátások célja, hogy a szociálisan hátrányos helyzetben lévő családokat segítsék annak érdekében, hogy a gyermek családi környezetben történő ellátása biztosított legyen. Településünkéről elmondható, hogy a jogszabályban meghatározottnál szélesebb körű ellátórendszert működtetünk saját forrás igénybe vételével, a gyermekek szegénysége elleni minél hatékonyabb fellépés érdekében.

Hajdúnánás vonatkozásában 322 fő 2H-s gyermeket tartunk nyilván, közülük 123 gyermek az, akinek valamely szülője alacsony foglalkoztatottsága okán, és 199 gyermek az, akinek mindkét szülője alacsony

iskolai végzettsége okán hátrányos helyzetű. 17 fő halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket tartunk nyilván.

A **rendszeres gyermekvédelmi kedvezménnyel és rendkívüli élethelyzetben nyújtható önkormányzati segélyezéssel** kapcsolatos ügyintézés 2015. évben is a Hajdúnánási Közös Önkormányzati Hivatal Önkormányzati és Igazgatási Iroda Szociális Csoportja végezte a Gyvt., a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.), a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.), valamint a pénzbeli és természetbeni gyermekvédelmi támogatások megállapításának helyi szabályairól szóló 8/2014. (III. 31.) Önkormányzati Rendelet (ÖR.) alapján. A pénzbeli és természetbeni gyermekvédelmi támogatásokkal kapcsolatos, 2015. évi munkájukról az alábbiakban adnak számot:

Az egyes pénzbeli és természetbeni ellátásokkal kapcsolatos jogosultsági összefüggések 2014. évben sem változtak, így a Gyvt. 19. § (2) bekezdése szerint *rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre* jogosult a gyermek, amennyiben a családjában az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (2014. évben: 28.500,- Ft) 140 %-át, egyedülálló szülő, v. tartós beteg/fogyatékos gyermek, valamint nagykorú kérelmező esetén 130 %-át, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a 19. § (7) bekezdésben meghatározott értéket.

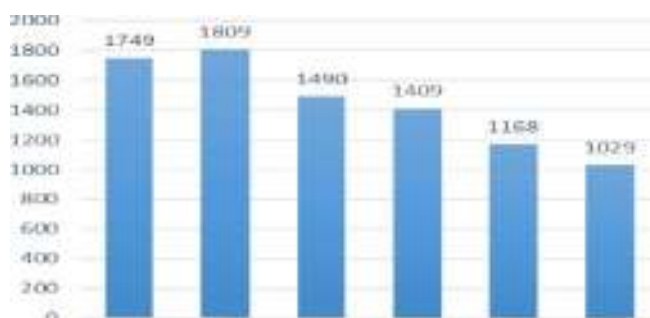
A **rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény** annak igazolására is szolgál, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult ingyenes tankönyvre, a gyermekétkeztetés normatív kedvezményeinek igénybe vételére - a gyermekek mind a 8 évfolyamon ingyen étkezhetnek -, továbbá évente kétszer, augusztus és november hónapban **5.800-5.800 forintos** természetbeni támogatásra, valamint egyéb feltételek fennállása esetén is – óvodáztatási támogatásra.

2015. december 31-én 486 család 988 gyermeke részesült gyermekvédelmi kedvezményben, 11.670 e Ft összegben.

A 486 családból 57 azon családok száma, ahol a szülő egyedülállóként gondoskodik gyermekeiről.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti kérelmek elutasítására 65 esetben került sor. Indoka kizárólag a jogszabályban meghatározott jövedelmi határt meghaladó jövedelem a családban.

Támogatási esetek száma (gyermek)

- A Gyvt. 20/A. §-a szerinti, az augusztus és november hónapban tanulói jogviszonyban álló gyermekeknek járó **5.800-5.800 forintos** támogatás kifizetése határidőre megtörtént, melyet 2015. évben is kizárólag Erzsébet utalvány formájában kaptak a jogosultak.

- Óvodáztatási támogatás megállapítására 2015. évben már nem került sor, 2015. október 1-jét követően az ellátás központi jogszabály-változás következtében megszüntetésre került, hiszen kötelezővé vált a 3 éves gyermekek óvodába járása.

Mindezeken felül, - **természetbeli ellátásként** – az ÖR-ben szabályozásra került fentiekén túl a rászoruló gyermekek **étkezési támogatása** is, melyet a szülő kérésére, az iskola javaslatára, állapít meg az Egészségügyi és Szociális Bizottság. **2015. évben 32 gyermek részesült étkezési támogatásban.**

Helyi rendeletünk – polgármesteri hatáskörben - lehetőséget biztosít még a **Hajdúnánás-Tedej vonatkozásában, továbbá az iskolák átszervezése következtében** a távolabbi utcákból járó gyermekek **buszbérletének** megvásárlásához.

2015. évben 109 támogatási esetben kaptak a gyerekek segítséget a bérlet megvásárlásához, 471 e Ft összegben.

A különböző családjogi peres eljárások során bírósági megkeresésre környezettanulmányt 37 esetben készített a Szociális Csoport. Ebben az esetben nemcsak a lakáskörülmények, jövedelmi, vagyoni helyzet feltárása a feladatuk, vizsgálni kell a szülők gyermeknevelésre alkalmasságát, a nevelési attitűdöt is.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

3/A Gyermekjóléti alapellátások biztosítása – személyi és tárgyi feltételek

Hajdúnánás Városi Önkormányzat jelenlegi intézményét 1998. óta működteti önállóan. Hajdúnánás város önkormányzata, Újtikos és Tiszagyulaháza községek önkormányzatai 2013. június 18-án aláírt társulási megállapodással intézményi társulást hoztak létre 2013. július 1-ei hatállyal. Az intézményi társulás ellátta a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló többször módosított 1997. évi XXXI. törvény 39-40. §-aiban meghatározott gyermekjóléti alapellátási és szolgáltatási, 42. §-a gyermekek napközbeni ellátása bölcsődei ellátás, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló többször módosított 1993. évi III. törvény 64. §-a szerinti családsegítés feladatait.

A „szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások” céljából a fenti Tagönkormányzatok által létrehozott Társuláshoz Folyás Község Önkormányzata 2015. november 12-én csatlakozott. A társulás neve Hajdúnánás - Tiszagyulaháza - Újtikos Szociális és Gyermekjóléti Önkormányzati Társulásról megváltozott Hajdúnánás - Folyás - Tiszagyulaháza - Újtikos Szociális és Gyermekjóléti Önkormányzati Társulásra.

A feladatot ellátó intézmény a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Városi Bölcsőde (4080 Hajdúnánás, Kossuth u. 19. sz.). Az intézmény székhelye a Hajdúnánás, Kossuth u. 19. sz. alatt található, akadálymentesített.

2015-ben a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Városi Bölcsőde 25 fő engedélyezett álláskerettel biztosította a törvényben meghatározott szociális alapszolgáltatást (családsegítést, tanyagondnoki

szolgáltatást) és a gyermekjóléti alapellátást (gyermekjóléti szolgáltatást), gyermekek napközbeni ellátását (bölcsődei elhelyezést) biztosító tevékenységeket.

Az intézmény szakmai irányítását, vezetését az intézményvezető látja el. A Családsegítő Szolgálatnál 3.5 fő családgondozó és 1 fő szociális segítő, a Gyermekjóléti Szolgálatnál 5.5 fő családgondozó és 1 fő családgondozó asszisztens, a Tanyagondnoki Szolgálatnál 1 fő tanyagondnok, a Városi Bölcsődében 9 fő kisgyermeknevelő és 3 fő technikai személyzet végzi feladatát a munkaköri leírásban foglaltak szerint. Az integrált intézményben összesen 3 munkavállaló gyermekgondozási díjon/gyermekgondozási segélyen tartózkodott, helyettesítésük szakképzett személyzettel valósult meg.

Az intézmény dolgozóinak képesítése az I/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló általános személyi feltételek 6.§-nak, valamint a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1. és 2. sz. melléklete alapján megfelel az előírtaknak.

Ellátotti létszám alakulása

A gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységét, a településen megjelenő gyermekjóléti szolgálat kompetenciájába tartozó problémáknak és azok kezelésének átfogó összesítését, valamint a jelzőrendszer tagintézményeitől származó adatszolgáltatást az intézményvezető az alábbiak szerint összegzi:

Település megnevezése	Lakosság száma korcsoportonkénti bontásban (fő)						Összesen (fő)
	0-2 év	3-5 év	6-14 év	15-18 év	19-60 év	60 fölött	
Hajdúnánás	440	468	1597	775	10481	3842	17 603

Hajdúnánáson a Gyermekjóléti Szolgálatnál a gondozott esetek 183 gyermeket öleltek fel. Alapellátásban 149 gyermek részesült, védelembe vételre 12 gyermek esetén került sor, szakellátásban élő 22 gyermek volt. Az elmúlt évben Hajdúnánáson 64 alkalommal végeztek környezettanulmányt. Az alapellátásban gondozott és védelembe vett gyermekek nagy része a 6-17 év közötti korosztályból került ki.

A 2015. évben a jelzőrendszer által a Gyermekjóléti Szolgálathoz 103 esetben érkezett problémajelzés írásban. A jelzőrendszeri tagok által küldött írásos jelzések 6 %-a egészségügyi szolgáltatótól (védőnői jelzés), 59 %-a nevelési-oktatási intézményektől, 14 %-a rendőrségtől, 17 %-a kormányhivaltól (gyámhivatal) érkezett.

Munkájuk során anyagi (megélhetéssel, lakhatással kapcsolatos problémákkal) 1 453 esetben, gyermeknevelési problémával 572 esetben, gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézséggel 321 esetben, magatartás és teljesítményszavarral 289 esetben, családi konfliktussal 243 esetben, szülők vagy a család nem megfelelő életvitelével 766 esetben, szülői elhanyagolással 106 esetben, családon belüli bántalmazással 4 esetben, fogyatékossgal, retardációval 5 esetben találkoztak a kollégák.

A Gyermekjóléti Szolgálat szakmai tevékenységet összesen 5 275 esetben nyújtott. Információnyújtásra 1 237 esetben, segítő beszélgetésre 1 267 esetben, tanácsadásra 1 139 esetben, hivatalos ügyekben való közreműködésre 168 esetben, családlátogatásra 627 esetben, más szolgáltatásba való közvetítésre 67 esetben, első védelembe vételi tárgyaláson való részvételre 2 esetben, felülvizsgálati tárgyaláson való részvételre nevelésbe vétel esetén 6 esetben, védelembe vétel esetén 10 esetben, elhelyezési tárgyaláson 3 esetben, konfliktuskezelésben 10 esetben került sor. Ezen kívül adományozást 721 esetben végeztek a szolgálat dolgozói.

A szolgálatok dokumentációs kötelezettségeinek teljesítése a TAJ alapú lejelentési kötelezettségnek megfelelően zajlott. A gyakorlatban a gyermekeink védelmében adatlap-rendszert 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet használtuk. Emellett az írásos kommunikáció minden formája (belső feljegyzések, emlékeztetők, jegyzőkönyvek, visszajelzési kötelezettségek, forgalmi napló, heti tervek, munkanapló, stb.) rendszeresen alkalmazott.

Egyéb kiegészítő tevékenységek

2015-ben a szociális földprogram állattartási alprogramjában 157 család vett részt. Növénytermesztési alprogramban összesen 94 család vett részt - ebből Újtikoson és Tiszagyulaházán 10 - 10 család. Hajdúnánáson önkormányzati tulajdonú parcellán 26 család művelte a földjét. Pályázat keretében 21 család vett részt, akik földet, vetőmagot és előnevelt baromfit továbbá takarmányt, növényvédőszer is kaptak. Tedejen növénytermesztő és állattartó alprogramban 5-5 család vett részt, ez 10 családot jelentett összesen.

Teljesíttetés 99 %-os volt. A termésátlag 15-20 %-al kevesebb volt az előző évhez képest az aszályos nyár miatt, a kedvezményezettek az öntözéssel sem tudtak jobb eredményt elérni. Rendkívül hatékony segítség azok számára, akik önmaguk is tenni szeretnének sorsuk jobbítására.

A Startmunka program hatását a családok jövedelemszerző képességének javulásán keresztül érzékelték a szociális ellátórendszer. A 22 800 forintos foglalkoztatást helyettesítő támogatással és a segélyezési rendszerrel szemben a kétszer-háromszor annyi jövedelmet adó közfoglalkoztatási bér enyhítette a problémákat.

Produktív eszközként a fenti két program jelentősége az anyagi gondok enyhülése területén a hátrányos- és veszélyeztetett helyzetű családok életében fontos volt. Gyermekevédelmi tevékenységi körünkben sikerült elérnünk, hogy az alacsony kvalifikáltságú személyek közül is minél többen regisztráltassák magukat a munkaügyi kirendeltségen, így lehetővé váljon számukra a közfoglalkoztatásban való részvétel.

Családokat segítő egyéb speciális szolgáltatásaink:

- A nehéz helyzetben levő családok számára természetbeni segítségnyújtásként Adományházat (4080 Hajdúnánás, Dorogi u. 3.) működtet Városunk Önkormányzata, amelynek szakmai feladatait az intézmény látja el. Ruha, játék-és egyéb adományok gyűjtésével és a rászorulókhöz való eljuttatásával igyekszünk segíteni minden munkanapon napi 8 óra munkaidőben.
- Egészségügyi szűréseket szervezünk a felnőtt korosztály számára, ahol vérnyomásmérés, testsúly-, testzsír-, testtömeg-mérést, valamint vércukorszint-, koleszterinszint-, húgysavszint-mérést biztosunk térítésmentesen az érdeklődők számára az egészséges életmód preferálásával egybekötve. Évente legalább 3 alkalommal.
- A Polgármesteri Hivatallal közösen sokadik alkalommal a nyári ingyenes szociális gyermekétkeztetést bonyolítottuk le. Az étkeztetés 2016. 06. 16-tól 2016. 08. 14-ig tartott, Hajdúnánáson összesen 360 gyermek részesült az ellátásban. Mindennap két dolgozónk koordinálta a Közétkeztetési Kft. épületében az étkeztetés zavartalanását.
- Székhely intézményünkben négyszer fogadtuk a helyi középiskola humán szakmacsoportját, ahol „A szociális pályák világa” keretében bemutattuk intézményünk működését.
- Városunkban a karácsonyi ünnepségünkön 200 gyermeket sikerült megajándékozni. Újtikoson és Tiszagyulaházán kézműves foglalkozással kedveskedtünk a gondozott családoknak és gyermekeknek.
- „Komplex szociális és gyermekjóléti alapellátások kialakítása Hajdúnánáson” TAMOP modellkísérleti program fenntartási időszakában nyújtottunk kiegészítő szolgáltatásokat a lakosság részére. Kiegészítő szolgáltatásaink minden korosztályt felöleltek, csoportfoglalkozást nyújtottunk az ápolási díjban

részesülő hozzátartozók részére szervezett tanácsadással, egyéni problémák kezeléséhez mentális tanácsadást fogadóóra keretében biztosítottunk minden hozzánk forduló segítséget kérő személy részére, élet- és háztartásvezetési tanácsadás a Szolgálatunkkal kapcsolatban álló családok részére történt. Különös figyelemmel viseltetve önszorgó tematikus csoportfoglalkozást szerveztünk szabálysértést elkövetett 20 gyermek és fiatal számára. Családi délutánok keretében a közösség építése, működtetése, a családok közötti kapcsolat megteremtésére törekedtünk. Mozgásfejlesztő csoportos foglalkozást szervezünk audiovizuális eszközökkel 8-10 fő sérült, fogyatékos személy részére.

3/B Gyermek napközbeni ellátása, átmeneti gondozás

Hajdúnánás Városi Önkormányzat a 2015. évben is a nevelési, oktatási intézményei közreműködésével biztosította a családban élő gyermekek életkorának megfelelő *nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást, étkeztetést.*

- Bölcsődei ellátás

A Városi Bölcsőde napközbeni ellátást nyújtó intézményként a szakma alapelveinek mentén működik, amelyek a nevelés-gondozás egysége, egyéni bánásmód, személyi állandóság biztosítása a saját gondozónői rendszerrel, fontos az aktivitás, az önállóság segítésének támogatása, a pozitív megnyilvánulásokra való támaszkodás, a rendszeresség és fokozatosság elvének biztosítása. Minőségpolitikánkban törekszünk a kisgyermek nevelésének- gondozásának minél magasabb szinten történő biztosítására.

4 bölcsődei csoport a Pillangó, Maci, Süni és Katica csoport működik. 2015-ben a bölcsődét igénybe vevő gyermekek száma 83 fő volt. 2015 szeptemberével az óvodába ment gyermekek száma 28 fő. A bölcsődei férőhelyek feltöltése év közben folyamatosan történt, 2015. május 31-én 51 fő, október 01-én 41 fő, december 31-én 47 fő volt a beíratott gyermekek száma. Nemek szerinti megoszlás szerint 54 % lány, 46 % fiú. A bölcsődét igénybe vevő 51 gyermekből 12-23 hónapos 14 fő, 24-35 hónapos 25 fő, 36 hónapos és idősebb 12 fő volt. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 8 gyermek részesült, 3 vagy több gyermekes család gyermeke 7 fő volt. A gyermek bölcsődei felvételét a szülő hozzájárulásával a jelzőrendszer tagja kezdeményezte 3 esetben. 44 gyermek esetén a gondviselő szülő a bölcsődei felvétel időpontjában rendelkezett igazolható munkahellyel. 47 esetben végeztek családlátogatást. Az év folyamán a teljesített gondozási napok száma 7 923, nyitvatartási napok száma 254 nap volt. Jelzéssel a Gyermekjóléti Szolgálat felé nem éltek a tavalyi évben. Megbízási szerződéssel a bölcsődeorvos végezte a státusz vizsgálatokat és havonta két alkalommal a szokásos bölcsőde orvosi vizsgálatokat. Az 1 év alatti gyermekeknél havi rendszerességgel, az 1 év feletti gyermekeknél 3 havonta szükséges a vizsgálatok végzése. Kiegészítő szolgáltatások a térítési díjas időszakos gyermekfelügyelet és a játszócsoport. A sósobai szolgáltatást a bölcsődébe járó gyermekek előre meghatározott beosztás alapján felügyelet biztosítása mellett veszik igénybe.

A bölcsődében a szülővel való személyes kapcsolattartás mindennapos a reggeli érkezéseknél és a délutáni hazameneteleknél, a nevelők és a szülők rendszeresen találkoznak. Ezen kívül a szülői értekezleteken, nyílt napokon is lehetőség van a személyes kapcsolatfelvételre. A faliújság és az üzenőfüzet is a tájékoztatást szolgálja.

A bölcsődei alapfeladatokon kívül egyéb jeles ünnepekhez kapcsolódó programokat is szerveztünk (farsangot, húsvétvárót, Anyák napja ünneplését, nyílt napot gyermeknappal egybekötve, mikulás ünnepséget).

Városi Bölcsőde folytonosan nyitva tartó intézmény, fogadta a gyermekeket napi 12 órában. 2015-ben egyetlen hosszabb periódus volt a nyári szünet idején 2 hét, amikor a Bölcsőde az éves karbantartási és javítási munkálatok miatt zárta be kapuit.

- **Óvoda:**

Az óvodába járó hátrányos helyzetű gyermekek aránya 15,8 %-ot tesz ki.

A Hajdúnánási Óvodákba járó gyermekek száma 2015-ben : 541 fő volt.

Ebből:

- hátrányos helyzetű: 86 fő,
- halmozottan hátrányos helyzetű: 15 fő,
- veszélyeztetett gyermek: 2 fő volt.

Az óvodapedagógusok által leggyakrabban tapasztalt problémák típusai a következők voltak:

- anyagi probléma: 115 gyermeket érint,
- egészségügyi probléma: 10 gyermeknél,
- jogi probléma: 1 esetben,
- környezeti probléma: 6 gyermek esetében.

Az óvodapedagógusok minden évben az újonnan érkező és kiscsoportos gyermekek családját személyesen felkeresik a család otthonában, év közben pedig szükség szerint.

Kapcsolattartás a szülőkkel a személyes mindennapi beszélgetések, fogadóórák, szülői értekezletek, nyíltnapok, közös kirándulások (pl. játszópark, bábelőadások), ünnepek, sportnapok alkalmával, különböző foglalkozások (ovi turi, hulladékgyűjtés), családlátogatáskor, a gyerekek reggeli érkezésekor és délutáni távozásakor történik.

A Gyermekjóléti Szolgálat felé az Óvodák nyilvántartása szerint 3 esetben jeleztek problémajelző adatlapon.

Az elmúlt évben is több alkalommal vették igénybe más szakemberek segítségét.

Fejlesztő pedagógushoz 69 gyermeket irányítottak heti rendszerességgel, logopédiai ellátásban 39 fő részesült, pszichológiai vizsgálatot 6 gyermek esetében kértek.

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, valamint veszélyeztetett gyermekek száma az óvodás korosztályban:

	Szivárv. Óvoda (fő)	Geszt. Óvoda (fő)	Napsug. Óvoda (fő)	Gyermek. Óvoda (fő)	Eszterlánc Óvoda (fő)	Reform. Óvoda (fő)	Hétszínv. Óvoda (fő)	Össz. (fő)
Óvodába járó gyerekek száma	72	104	58	110	98	80	19	541
Óvoda szerint hátrányos helyzetű:	8	22	5	2	35	8	6	86
Halmozottan hátrányos helyzetű	2	4	1	0	8	0	0	15

Óvoda szerint veszélyeztetett	0	0	1	0	0	1	0	2
----------------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---

Az óvodapedagógusok a **gyermekvédelmi feladatot ellátók együttműködését** többségben jónak, hatékonnak ítélik meg. A kapcsolattartás folyamatos, különösen a védőnői szolgálattal (látás, hallás, fejlesztésügyi szűrő vizsgálatok miatt).

Gyermekvédelemmel kapcsolatos továbbképzéseken többnyire évente egyszer részt vettek az óvodapedagógusok (éves szintű gyermekvédelmi tanácskozáson, városi szintű előadásokon). **Javaslat a gyermekek helyzetének javítása érdekében a saját szakterületüket tekintve**

kirándulások, kulturális programok, szülői fórumok szervezése. Fontosnak tartják a családok, gyerekek anyagi helyzetének javítását, azonban erre az óvodának nincs lehetősége. Sokat jelent az ingyenes étkezés, és a mindennapi reggeli biztosítása a szegénységben élő gyerekek számára.

ALAPFOKÚ OKTATÁS:

Az általános iskolába járó hátrányos helyzetű gyermekek aránya 8,4%-ot tesz ki.

Az elmúlt évben Hajdúnánás általános iskoláiba járó gyermekek száma: 1370 fő volt, ebből alsó tagozatos: 663 fő, felső tagozatos: 710 fő. Magántanulók száma: 8 fő.

Az iskolákban lévő:

- hátrányos helyzetű gyermekek száma: 116 fő,
- a veszélyeztetett gyermekek száma: 4 fő,
- tanulószobára járó tanulók száma: 654 fő,
- korrepetálásban részt vett gyermek: 417 fő volt.

Anyagi támogatásban részesülők száma a következőképpen alakult:

- étkezési támogatást 707 gyermek kapott,
- tankönyvtámogatásban összesen 828 általános iskolás gyermek részesült a városban.

Az iskolákban működő szakkörök a következők:

labdarúgás, kézilabda, angol, tehetséggondozó, német-, kémia-, történelem-, informatika-, fizika-, tűzzománc-, háztartástan, hagyományőrző- szakkör, internet, kézműves, helytörténeti szakkör, vívó foglalkozások valamint színház- és mozi látogatások.

A kapcsolattartás a szülőkkel: szülői értekezletek, fogadóórák, nyílt napok, iskolai-, osztály rendezvények, egyéni elbeszélgetések, esetmegbeszélések, e-mailen, telefonon, valamint tájékoztató füzet, információs füzet áll rendelkezésre a kapcsolattartásra.

Az általános iskolákban leggyakrabban tapasztalt problémák:

- anyagi probléma: 4,
- egészségi probléma: 2,

- környezeti probléma: 3,
- gyermekbántalmazással kapcsolatos probléma: 1,
- egyéb problémát 6 esetben észleltek.

A Gyermekjóléti Szolgálat felé az általános iskolák 11 esetben írásban és telefonon, a jegyzőhöz 7, míg a kormányhivatal felé 12 esetben jeleztek.

2015-ben is több alkalommal vették igénybe az általános iskolák más szakemberek segítségét, különösen a fejlesztő pedagógus szakember segítségét, aki 148 gyermekkel foglalkozott a tavalyi évben.

Az általános iskolák pedagógusainak megoszlik a véleménye a **gyermekvédelmi feladatot ellátók együttműködéséről**. Egyrészt szeretnék, ha az együttműködés hatékonyabb, az információáramlás gördülékenyebb lenne, valamint ha információt kapnának arról, ha egy gyermekkel kapcsolatban jelzés érkezik egy másik jelzőrendszeri tagtól.

Javaslatok a gyermekek helyzetének javítása érdekében:

- **Saját szakterületüket tekintve:** továbbképzésen való részvétel lehetővé tétele.
- **Együttműködő partnereket, az észlelő- jelzőrendszer tagjait tekintve:** többször kellene fórumokon, megbeszéléseken részt venni a jelzőrendszeri tagoknak. Az iskolarendőrök, védőnők és a Szolgálat dolgozói rendszeresebben vegyenek részt az iskola életében.

6. KÖZÉPISKOLÁK

A középiskolába járó hátrányos helyzetű gyermekek aránya 9.8 %-ot tesz ki.

Hajdúnánáson 2015. 01. 01.-től 2015. 08. 31.-ig a két középiskola egy fenntartóhoz tartozott, majd 2015. 09. 01.-től 2015. 12. 31.-ig a két középiskola két különböző fenntartóhoz került. A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, veszélyeztetett tanulók számának alakulását a táblázat tartalmazza.

Megnevezés	Kőrösi Csoma Sándor Gimnázium, Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium	Osszesen (fő)
2015. 01. 01.- 2015. 08. 31-ig		
Tanuló létszám	977	977
Hátrányos helyzetű tanulók száma	96	96
Veszélyeztetett tanulók száma	4	4
Magántanulók száma	1	1

	2015. 09. 01.-2015. 12. 31.-ig		
Megnevezés	Kőrösi Csoma S. Református Gimnázium (fő)	Berettyóújfalui Sz. C. Csiha Győző Sz. Iskolája (fő)	Összesen (fő)
Tanuló létszám	356	573	929
Hátrányos helyzetű tanulók száma	6	89	95
Veszélyeztetett tanulók száma	1	0	1
Magántanulók száma	1	2	3

Anyagi támogatásban - tankönyvtámogatásban 320 középiskolás részesült. Korrepetálásban részesülő gyermekek száma intézményi szinten: 105 fő.

A középiskolákban leggyakrabban tapasztalt problémák:

Az iskolába járó gyerekeknél észlelt anyagi probléma 89 főt érintett, valamint egészségi problémát 6 esetben tapasztaltak. A legfőbb probléma mégis az iskolai igazolatlan hiányzás, különösen a lányok a testnevelés órák miatt számos igazolatlan hiányzást gyűjtöttek össze. Az útravaló programban résztvevő diákok családját rendszeresen - évente 3 alkalommal - látogatták. Ez az első félévben összesen 55 családot érintett, 110 alkalmat jelentett.

2015. szeptember 01.-től az Útravaló ösztöndíjprogram „Út az érettségihez” alprogramja megszűnt.

A kapcsolattartás a szülőkkel: telefonon, szülői értekezletek, személyesen. Az osztályfőnökök probléma esetén azonnal jeleznek a szülőknek és kérik, hogy a megoldás érdekében személyesen találkozzanak az intézményben. Amennyiben változás nem történik értesítik a Gyermekjóléti Szolgálatot, szükség esetén a Kormányhivatalt.

A Gyermekjóléti Szolgálat felé a középiskolák nyilvántartása szerint a tavalyi évben 138 esetben, a Kormányhivatal felé 23 esetben, Jegyző felé 31 esetben jeleztek.

A tavalyi évben más szakemberek segítségét 7 gyermeknél vették igénybe.

A középiskolák a **gyermekvédelmi feladatot ellátók együttműködéséről** továbbra is csak pozitívan vélekednek. Az iskolai védőnővel nagyon jó az iskola kapcsolata, ha szükséges szakrendelésre irányítja a gyerekeket. Bármilyen probléma adódik, azonnal tájékoztatja a Gyermekjóléti Szolgálat az iskolákat és ez kölcsönös a két intézmény között, a Szolgálat a prevenciós feladatok ellátásban készségesen áll rendelkezésre. A Rendőrségre és a pártfogó felügyelőre is számíthat az iskola, úgy előadás megtartása terén, mint a problémák megoldásakor.

Javaslatok a gyermekek helyzetének javítása érdekében:

El kellene érni, hogy a szülők érdeklődőbbek legyenek gyermekeik tanulmányi és magatartási előmenetelét tekintve. Sajnálatos dolog, hogy az Emberi Erőforrások Minisztériuma az Útravaló ösztöndíj „Út az érettségihez” alprogramját megszüntette, pedig sok tanulónak ez az ösztöndíj nagyon sokat segített.

7. KÖRÖSI CSOMA SÁNDOR KOLLÉGIUM

A kollégiumban 37 kollégista van, 12 fő externátus (bejáró). Ebből hátrányos helyzetű gyermek 18 fő, 7 gyermek halmozottan hátrányos helyzetű. Veszélyeztetett helyzetű 1 fő. Tanulószobára 12 gyermek jár. Korrepetálásban 30 tanuló részesül.

A kollégiumban működik a filmklub, a „házi tündér” szakkör és a sportszakkör.

A kollégiumba járó tanulóknál tapasztalt problémák közül elsősorban anyagi 10 főnél és 2 gyermeknél egészségi problémát észleltek.

A **gyermekvédelmi feladatot ellátók együttműködéséről** eddig pozitív tapasztalataik vannak.

Javaslatok a gyermekek helyzetének javítása érdekében:

- **Saját szakterületüket tekintve:** A kollégiumban családi légkört alakítanak ki. A lelki problémák kezeléséhez szakember segítségét kérik.
- **Együttműködő partnereket, az észlelő-jelző rendszer tagjait tekintve:** kölcsönös segítségnyújtást, hatékony együttműködést fogalmaztak meg.

Hátrányos, halmozottan hátrányos, valamint veszélyeztetett gyermekek az alap, - valamint középfokú oktatásban résztvevő diákok körében:

Megnevezés	Iskola u. Int.Egys. (fő)	Óvoda u. Int.Egys. (fő)	Polgári u. Int. Egys. (fő)	Magyar u. Int. Egys. (fő)	Ref. Ált. Isk. (fő)	Kőrösi Csoma Sándor Gimnázium, Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium (fő)		Össz. (fő)
						2010. 01. 01.- 2015. 08. 31.- ig		
Tanuló létszám	277	306	327	192	268	977		2347
Megnevezés	Iskola u. Int.Egys. (fő)	Óvoda u. Int.Egys. (fő)	Polgári u. Int. Egys. (fő)	Magyar u. Int. Egys. (fő)	Ref. Ált. Isk. (fő)	Kőrösi Cs. S. Ref. Gimn. (fő)	B. Szakk. Centrum Csiha Győző Sz. I. (fő)	Össz. (fő)
						2015. 09. 01.- 2015. 12. 31.- ig		
Tanulók létszáma	277	306	327	192	268	356	573	2299

Alsó tagozatos	266	0	157	89	151	0	0	663
Felső tagozatos	11 (SNI)	306	173	103	117	0	0	710
Hátrányos helyzetű	25	48	39	0	62	6	89	269
Veszélyeztetett	2	1		1	4	1		9
Magántanuló	0	2	3	3	0	1	2 fő	11

Gyermekek nyári felügyelete

A 2014/2015. tanév május hónapjában mind a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ fenntartásában működő általános iskola, mind a Hajdúnánási Református Egyházközség által fenntartott Általános Iskola igazgatói felmérték a szülői igényeket a nyári napközire. A szülők írásban nyilatkoztak arra vonatkozóan, hogy milyen időtartamra kívánják gyermekük számára igénybe venni a nyári napközi ellátást 2015. június 16 - 2015. augusztus 14. közötti időintervallumban (120 fő).

A szülői igények, illetve a gyermekek életkorának megfelelően kerültek kialakításra az alsó, illetve felső tagozatos csoportok, összesen 4 csoport.

A csoportok felügyeletét csoportonként gyermekfelügyelő/pedagógus és segítő biztosította (összesen 10 fő). A nyári napközi a Bocskai Általános Iskola Iskola úti Tagintézményében került elhelyezésre.

Fontosnak tartják, hogy a napközit igénybe vevő gyermekek tartalmasan töltsék el a szabadidejüket, ezért az önkormányzat nyári napközi szervezéséért felelős ügyintézője folyamatos kapcsolatot tartott a Könyvtár, az Okkal-Más-Okkal Ifjúsági Egyesület vezetőjével, akik programokat szerveztek a gyerekek számára. Így a tanulók a hét meghatározott napján kiállításokon, filmvetítéseken, néptánc-, kézműves foglalkozásokon, egyéb színes programokon vehettek részt, napi két-két óra időtartamban. Ezek a foglalkozások a délelőtti órákban kerültek megszervezésre.

Nyári gyermekétkeztetésbe bevont gyermekek száma:

év	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
nyári napközit igénylők száma (fő)	46	35	62	90	124	87
ingyenesen étkezők száma (fő)	370	300	393	319	297	360

A gyermekek étkeztetése a Hajdúnánási Gyermekek- és Közétkeztetési Nonprofit Kft. által készített meleg étel formában került biztosításra.

A nyári napköziben a szociálisan rászoruló gyermekek étkezése az önkormányzat pályázata, valamint az önkormányzat költségvetési támogatása alapján ingyenes, a napközit nem rászorultsági alapon igénylő gyermekek étkeztetése pedig térítési díj ellenében vehető igénybe. A szociális nyári gyermekétkeztetés koordinálását és felügyeletét a Gyermekjóléti Szolgálat 2 fő családgondozója látta el a Közétkeztetési Nonprofit Kft. épületében 2015. 06. 16 - 2015. 08. 14-ig. Maga a nyári napközi gyermekfelügyelet ingyenes szolgáltatása Hajdúnánás Város Önkormányzatának, a feladatot a Hajdúnánási Közös Önkormányzati Hivatal koordinálta.

3/C Gyermekek átmeneti gondozása

A gyermekek átmeneti gondozására a szülő, vagy más törvényes képviselő kérelmére és beleegyezésével kerül sor ideiglenes jelleggel, ha a szülő a gyermek nevelését a családban nem tudja megoldani.

Hajdúnánáson az átmeneti gondozást az önkormányzattal megkötendő szerződés alapján a megfelelő képesítéssel és tárgyi feltételekkel rendelkező helyettes szülő biztosíthatja. Jelenleg ilyen tevékenység végzése Hajdúnánáson nincs.

4. A felügyeleti szervek által végzett ellenőrzések tapasztalatai

- A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Városi Bölcsőde ellenőrzésére 2015. évben átfogó ellenőrzés megtartására került sor a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya részéről.
- A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Hajdúböszörményi Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézete megállapította, hogy a Bölcsőde a jogszabályoknak megfelelően működik.
- A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Városi Bölcsőde intézményét átfogó pénzügyi és gazdasági ellenőrzési is érintette a tavalyi évben, mely problémát, vagy mulasztást nem tárt fel.

A Hajdúnánási Közös Önkormányzati Hivatal szociális, valamint gyermekvédelmi tevékenységének ellenőrzésére 2015. évben nem került sor.

5. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása

Hajdúnánáson a rendőrség munkája mellett megerősödött a közterület-felügyelet, valamint a település külterületének őrzését biztosító Mezei Őrszolgálat és a Polgárőrség munkája.

A Rendőrség gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját a 32/2007. (OT. 26.) ORFK utasítás szabályozza, amely a családon belüli erőszak kezelésével és a kiskorúak védelmével kapcsolatos rendőri feladatok végrehajtásáról szól. Veszélyeztetett kiskorú észlelése során 2015-ben is megküldte a rendőrségi adatlapot a Gyermekjóléti Szolgálat számára. A Hajdúnánás Rendőrkapitányság konkrét adatokkal még nem tud szolgálni a gyermek- és fiatalkorú bűnözéssel kapcsolatban, mivel még nem rendelkeznek az ORFK által jóváhagyott statisztikai adatokkal.

A bűnmegelőzésben, prevenciók munkában végzett tapasztalatok:

A média útján tájékoztatják a lakosságot a területükön előforduló bűncselekményekről, kiskorúak célzott felvilágosítására osztályfőnöki órák keretében kerül sor az iskolarendőrök által. Az „iskola rendőre” programban a Hajdúnánási Rendőrkapitányság illetékességi területéhez tartozó településeken

lévő valamennyi általános iskola, összesen 9 vett részt, valamint 1 középiskola, mely tagintézményekhez a 10 fő „iskola rendőr” kiválasztása megtörtént.

2015. 09. 01. és 2015. 09. 30. közötti időszakban, minden tanítási napon (összesen 22 alkalommal) minden reggel három helyszínen, 6 általános iskola előtti útszakaszon, (Hajdúnánás területén 2, és Polgár területén 1), azaz összesen 66 alkalommal a közlekedésbiztonság szempontjából balesetveszélyes helyeken a napi oktatás megkezdése előtt 1 órában (7.00 - 8.00 között) 66 fő egyenruhás rendőr többnyire „iskola rendőr” teljesített szolgálatot.

2015. évben a Hajdúnánási Rendőrkapitányság illetékességi területén mindössze 9 esetben került sor az Rtv. 34/A § szerinti iskolakerülő gyermekkel rendőri intézkedésre, melynek során az iskolakerülő gyermekkorú személyeket az intézkedő rendőrök az általános iskolába kísérték.

2015-ben a Gyermekjóléti Szolgálat felé 19 esetben küldtek problémajelző adatlapot. Jelzőrendszeri esetmegbeszélésen és gyermekvédelemmel kapcsolatos szakmai továbbképzésen nem vettek részt.

6. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

Hajdúnánás Városi Önkormányzat **számos civil szervezettel együttműködik**, melyek közül a gyermekvédelmi tevékenység szempontjából legjelentősebb a „Mi Érted Élünk Egyesület”-tel kiépített kapcsolat.

Jelentős az Okkal-Más-Okkal Ifjúsági Egyesülettel való együttműködés is, melynek során városi események, rendezvények sora valósul meg az egyesület koordinálásával, vagy például a nyári napközi foglalkozási lehetőségeinek palettáját is színesítik az egyesület által szervezett programok.

A bűnmegelőzésben résztvevő polgárőr szervezetekkel is kiépült, jó kapcsolatot tart az önkormányzat. Elsősorban rendezvények biztosításakor, a közrend és a közbiztonság védelmében, a rendőri szervekkel együttműködve végzik tevékenységüket.

7. Javaslatok

Hajdúnánás Városi Önkormányzat 2015. évben felülvizsgálta a *helyi esélyegyenlőségi programját*, melyben a széleskörű helyzetelemzés megállapításaiból a gyermek lakosságra való figyelemmel intézkedések sora van folyamatban: nyújtott nyitva tartás a bölcsődében és óvodákban, egészségügyi prevencióként térítésmentes varicella védőoltás-sorozat került bevezetésre a 18 hónapos csecsemők körében, az óvodákban a 2013. szeptembertől kötelező személyi feltételek biztosítása.

Önkormányzatunk a jövőben is kiemelt figyelmet fordít a kiskorúak védelmére, melynek keretében továbbra is fontosnak tartjuk a különböző pályázati források minél hatékonyabb felhasználását.

8. Összegzés

Az eddig leírtakból is kitűnik, hogy a város önkormányzata és intézményhálózata messze túlhaladja a kötelezően rá háruló feladatok megvalósítását. A város vezetése törekszik arra, hogy a szakemberek által nyújtott szükséges szolgáltatások a legmegfelelőbb szervezetrendszeren és folyamatokon keresztül jussanak el a városlakókhoz, váljanak biztos alappá, hogy az együttműködések kapcsán minél kevesebb esetben kerüljön sor hatósági intézkedések megtételére.

A fentiek alapján elmondható, hogy városunkban 2015. évben a gyermekekkel való közreműködők összehangolt munkája volt tapasztalható, amelyben a gyermekekre való odafigyelés, a prevenciós feladatok felvállalása érződik.

Hajdúnánás, 2016. április 20.